

بیست‌وششمین اجلاس بین‌المللی آب‌وهوایی گلاسکو در حالی به پایان رسید که دغدغه اصلی در توافق به‌دست آمده، موضوع محیط زیست نیست بلکه کنترل و ایجاد حاکمیت فراملی برای کنترل انرژی جهانی و ایجاد شبکه مالی بر اساس آن است. در آخرین ساعات کنفرانس ، «الوک شارما» در سال جمع‌ات در حضور نمایندگان کشورها تند وتند چکش خود را به علامت تصویب مفاد بیانیه نهایی روی میز کوپید. بدین ترتیب پس از دوهفته مذاکره و گفت‌وگوی نفس گیر و پس از حداقل سه بار تصحیح و تغییر، بیانیه نهایی به تصویب رسید. اما ای‌ا این بیانیه و تصویب آن خواهد توانست به هدف خود یعنی حفظ گرمایش زمین روی ۱.۵ درجه سانتی گراد تا پایان قرن برسد؟

دبیرکل سازمان ملل «آنتونیو گوترش»، دبیر اجرایی این سازمان پاتریشیا اسپینوزا، «کی بر استمار» رهبر حزب کارگر انگلستان و «نیوکولا استرجن» نخست وزیر اسکاتلند و تصویب بیانیه نهایی استقبال کردند. رهبر حزب کارگر با این همه بوریس جانسون را متهم کرد که هرگز ایسن کنفرانس را انظر کرده و باقیه پیامی‌در حساب توییت خود منتشر کرده و از جمله به الوک شارما برای مدیریت این کنفرانس تبریک گفت.

تا آخرین لحظه هنوز مخالفت‌هایی با گنجنامدن اهداف برای کاهش پارانه سوخت‌های فسیلی شنیده می‌شد. از جمله هند تا آخرین قفایق نسبت به این ماده ابراز ناراضایی کرد. کشورهای درحال توسعه از تصویب این کنند کاهش پارانه‌ها می‌تواند به خانواده‌ها و گروه‌های محروم در زمینه منتشر انرژی و گرمایش فشار وارد کند. با اصرار هند به جای «حدف» از کلمه «کاهش» در زمینه ذغال سنگ استفاده شد.

مساله اساسی دربره بیانیه نهایی نشست گلاسکو این است که صرفا یک بیانیه سیاسی است و برای امضا کنندگان تعبات حقوقی ندارد ؛ یعنی هیچ ضمانت اجرایی وجود ندارد. علاوه بر این ، خواسته‌های کشورهای توسعه یافته به کشورهای جهان سومی تحمیل شده است.

از نکات مهم این بیانیه باید به نزدیک شدن آن به اهداف ۱۳ و ۱۴ معاهده پاریس اشاره کرد. در ماده ۱۳ از ساز گزاری با عنوان «چهارچوب تقویت شده (سختگیرانه) شفافیت» Enhanced Transparency Frameworks نام برده شده که کشورها را ملزم به ارائه گزارش‌های دوسالانه جامع و شفاف تصعید اطلاعاتی و سایر موضوعات محیط زستی می‌کند. اهمیت این چهارچوب برای کشوری مانند ما می‌تواند در منتهی شدن آن به یک نظام بازرسی بین المللی باشد که داعی کننده خطرات خوبی

توافق بی‌رمق گلاسکو برای نجات زمین

برای ما نیست. در عمل کشورها آزادی عمل خود برای استفاده از انرژی‌های فسیلی را از دست خواهند داد. همچنین ماده ۶ پیمان پاریس که در گلاسکو در خصوص عملی شدن آن گام‌هایی به جلو برداشته شد درعمل سازوکاری است برای خرید و فروش سهم دی اکسید کربن با اکسیژن در بازار آزاد. این می‌تواند به معنی گسترده شدن مالکیت بخش خصوصی باتنگاهی جهانی روی دارایی‌ها و منابع طبیعی ملت‌ها و حتی مالکیت روی جو (اتمسفرف) بوده و مانند نفت، به پشتوانه‌ای برای یک نظام مالی جدید تبدیل شود. این نیز توانایی استفاده کشورها به طور مستقل از منابع انرژی را محدود خواهد کرد.

کنفرانس در هفته اول لنگ لنگان پیش می‌رفت و خیلی اثری از یک پیشرفت جدی دیده نمی‌شد. پنجشنبه، یک روز مانده به پایان رسمی کنفرانس، آمریکا و چین بیانیه دوجانبه‌ای در زمینه کاهش مصرف اکسیژن (تصدید دی اکسید کربن) منتشر کردند که نیروی دوبراه‌ای به کنفرانس رخوت زده داد. چین و آمریکا اعلام کردند در جهت حفظ هسدف ۱.۵ درجه گرمایش تا پایان قرن میلادی جدید تلاش خواهند کرد. اتحادیه اروپا و سازمان ملل این توافق را گامی‌مثبت به جلو توصیف کردند. این بیانیه مشترک که با تاریخ روز ۱۰ نوامبر توسط وزارت خارجه آمریکا برای اس‌پدین به بصرق ۱۰۰ درصد غیرفسیلی تا سال ۲۰۳۵ اشاره کرد.

آنتونیو گوترش روز پنجشنبه گفت در مدت این کنفرانس تحت تاثیر بسجج مردم و جامعه مدنی، به ویژه جوانان در این پویش قرار گرفته است. وی گفت از اینکه

بیست‌وششمین اجلاس بین‌المللی آب‌وهوایی بالاخره تمام شد

این موضوعات در بیانیه مشترک آمریکا و چین ملاحظه شده خشنود است. وی اظهار داشت در حالی که صنایع وابسته به سوخت‌های فسیلی تریلیون‌ها دلار پارانه دریافت می‌کنند، یا هنگامی که کشورهای نیروگاه ذغالی احداث می‌کنند، اینگونه قول‌ها توخالی به نظر می‌رسد. وی از اینکه «کربن» هنوز «هزینه» ای ندارد انتقاد کرد. موضوع «برداشت هزینه» برای استفاده از سوخت‌های فسیلی بارها در سخنان سربران اتحادیه اروپا، گروه ۷، مقامات سازمان ملل و مقامات انگلیسی شنیده شده است. گوترش از همه کشورهای، شهرها و نهادهای مالی (مانند بانک‌ها) خواست تولید گازهای گلخانه‌ای خود را شدیدا کاهش دهند.

در همین حال «الوک شارما» که در آخرین دقایق کنفرانس تلاش داشت هرطور شده بیانیه‌ای را تصویب کند گفت «در بیشتر سال‌های حساس هنوز به جای نرسیده‌ام.» او گفت سا توجه به نزدیک شدن به پایان کنفرانس هنوز کارهای زیادی برای انجام باقی مانده است. او به خبرنگاران گفت مذاکره کنندگان آستین‌ها را بالا زده‌اند تا راه حلی برای مشکلاتی که شش سال است بدون راه حل باقی مانده پیدا کنند. (اشاره به شش سال فاصله از کنفرانس پاریس). شارما گفت مذاکره کنندگان در موضوع مالی و پولی باید به کار خود شتاب دهند. به نظر می‌رسد انگلیس تا یک سزار و کار مالی و بانکی بر اساس تولید و مصرف انرژی، تولید دی اکسید کربن و مصرف اکسیژن ایجاد کند دست بردار نیست. اینها در حالی است که موضوع فساد مالی در دولت و فرهنگ مراقظه کار بر این کنفرانس سایه افکنده است. در این کنفرانس علاوه بر سران و نمایندگان کشورها، نمایندگان برخی شهرها نیز حضور داشتند. شهرها ۷۸ درصد از انرژی جهان را مصرف کرده و ۶۰ درصد از گازهای

برنامه طالبان برای خرید برق از ایران

شرکت ملی برق افغانستان در نظر دارد تا به منظور مقابله با بحران برق و خاموشی در کشور از ایران برق وارد کند و در همین ارتباط توافق‌نامه‌ای برای واردات ۱۰۰ مگاوات برق از ایران امضا کرده است. به گزارش ایرنا به نقل از بیزنس اینسایدر، شرکت برق افغانستان این هفته قراردادی را برای خرید ۱۰۰ مگاوات برق از ایران امضاء کرد. برشنا می‌گوید که توافقنامه‌یی را با ایران امضا کرده است که بر اساس آن ۱۰۰ مگاوات برق از ایران به افغانستان وارد می‌شود که این می‌تواند چالش‌های بی برقی در استان‌های هرات، فراه و نیمروز تا اندازدهای حل کند. حکمت الله نیروززی، سخنگوی شرکت برشنا گفت: «ما ایران ۱۰۰ مگاوات برق می‌خریم که تا ولایت‌های فراه، نیمروز و هرات می‌رسد.» این درحالی است که بدهی افغانستان به کشورهای همسایه بابت واردات برق در گذشته موجب خاموشی‌هایی در این کشور شده است.

در این سند برای اولین بار به «سوخت‌های فسیلی» اشاره شده که ناظران آن را یک گام مثبت ارزیابی می‌کنند. این سند از کشورها می‌خواهد «پارانه‌های غیر موثر» استفاده از سوخت‌های فسیلی را کاهش دهند. حذف پارانه‌ها می‌تواند برای خانواده‌های بی‌بضاعت در کشورهای درحال توسعه مشکلات زیادی ایجاد کند. حذف پارانه بیش از آنکه موضوعی محیط زیستی باشد، شبیه توصیه‌های بانک جهانی است.

در سرتاسر کنفرانس گلاسکو آنچه بیش از همه بر رنگ بود تاکیدهای مکرر بر «هزینه کربن»، حضور نهادهای مالی خصوصی و ایجاد نظام مالی بسر منبای کربن و حذف پارانه‌ها بود. حال آنکه حذف پارانه سوخت‌های فسیلی مانند گاز می‌تواند خانواده‌های محروم را به استفاده از چوب جنگل‌ها و منابع طبیعی وادار کند که صدمه‌ای دو چندان برای محیط زیست به حساب می‌آید.

در کنفرانس گلاسکو دست کم ۵۰۳ لایه‌ی درخواست‌های فسیلی شرکت داشتند. سایت globalwitness.org این عدد را با تحلیل اطلاعات اسامی‌شرکت کنندگان در کنفرانس و جستجو کردن ارتباطات آن‌ها با صنایع سوخت‌های فسیلی آشکار کرده است. علاوه بر این، بیش از صد شرکت سوخت‌های فسیلی در کنفرانس حضور علنی داشتند.

در این کنفرانس علاوه بر مصوبه نهایی بین همه کشورهای عضو، گاه گروه‌های کوچکی از کشورهای بیانیه‌های مشترکی انتشار دادند از جمله بیانیه ۴۰ کشور در زمینه کاهش استخراج ذغال سنگ یا کشورهایی که به همراه آمریکا برنامه‌ای برای کاهش گاز متان ارائه کردند. همچنین چند کشور و قلمروی بعضاً غیر نفت‌خیز نیز گفتند مجوز استخراج نفت و گاز صادر نخواهد کرد. از جمله می‌توان به منطقه خودمختار ولز در انگلیس، ایرلند جنوبی، یکب در کانادا، نیوزیلند و ایالت کالیفرنیا اشاره کرد.

در حالی که به گفته برخی ناظران اروپایی به نظر می‌رسد متن پیش نویس را اروپایی‌ها نوشته باشند (حتی املاي کلمات داشت که هند یا چین موادی را تو کنند. به ویژه آنکه در زمینه تامین مالی تحولات تجویز شده در این سند هنوز توافق خاصی بدست نیامده است.

کشورهای درحال توسعه نقاضای کمک‌های مالی و حمایت‌های واقعی دارند و کشورهای ثروتمند از دادن تعهد مشخص طفره می‌روند.

نظریه این نوشته روزنامه‌های انگلیس به شدت رقیق شده است. در آن فقط به طور نسبتاً جدی به کنترل پروژه‌های انرژی ذغالی یاد شد که در عمل فقط به معنی کاهش پارانه‌های استخراج آن می‌تواند تفسیر شود اشاره شده است. کشورهای درحال توسعه نقاضای کمک‌های مالی و حمایت‌های واقعی دارند و کشورهای ثروتمند از دادن تعهد مشخص طفره می‌روند.

آغاز تحویل سامانه S۴۰۰ به هند

رئیس سازمان فدرال همکاری فنی-نظامی روسیه از آغاز تحویل مجموعه‌های پدافند موشکی S۴۰۰ به هند خبر داد. به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری ریانوستی، دیمیتری شویگایف رئیس سازمان فدرال همکاری‌های فنی-نظامی روسیه روز یکشنبه پیش از آغاز بکار نمایشگاه هوایی دبی گفت که تحویل S۴۰۰ به هند آغاز شده است و مطابق برنامه زمانی پیش می‌رود. وی افزود، تا پایان سال جاری میلادی یک گردان موشکی S۴۰۰ به هند تحویل داده خواهد شد. روسیه در شهرپور ماه گذشته اعلام کرد که روند تحویل سامانه دفاع هوایی S۴۰۰ به هند تا پایان سال جاری میلادی منتهی می‌شود. ویاسلاو دیزیر کالان معاون مدیر شرکت «الماز-آنتی» سازنده مجموعه‌های پدافند موشکی و هوایی روسیه در این رابطه خاطر نشان کرد که تا پایان سال جاری میلادی تحویل سامانه دفاع موشکی S۴۰۰ به هند انجام می‌شود.

افشای جنایت جنگ آمریکا در سوریه

کل وزارت دفاع و کمیته نیروهای مسلح سنا هشدار داد که هیچ اقدامی در این زمینه انجام نشد. بر اساس گزارش این روزنامه، بازرس کل وزارت دفاع تحقیقاتی را در مورد حادثه ۱۸ مارس آغاز کرد اما نهایتاً در گزارش آن اشاره‌ای به بمباران نشد و هیچگاه هم یک تحقیق کامل و مستقل فرودش انجام نگرفت. این روزنامه نوشت که گزارش خود را بر اساس اسناد محرمانه و گزارش‌های طبقه بندی شده و همچنین مصاحبه با پرسنل مرتبط با این پرونده تهیه شده است.

فرماندهی مرکزی آمریکا که بر عملیات هوایی این کشور در سوریه نظارت داشت، برای اولین بار حملات مزبور را تایید کرد. اما فرماندهی مرکزی آمریکا روز شنبه در بیانیه ای مدعی شد که در این حملات ۸ نفر از جمله ۱۶ تروریست داعشی و چهار غیرنظامی کشته شدند. ارتش ایالات متحده گفت مشخص نیست که آیا ۶۰ نفر دیگر غیرنظامی بودند یا نه، به این دلیل که زنان و کودکان می‌توانستند مسلح باشند.

معارضن اروپا به خیابان‌ها آمده اند. معترضان با استفاده از مجوز سبیز مخالفت کرده اند. این مجوز به افرادی که واکنس زده اند یا تازه از کرونا نجات یافته اند یا آزمایش کرونا داده اند اجازه می‌دهد در برخی مراسم‌ها شرکت کنند.

برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد که اعتراضات در ایتالیا بسا درگیری مواجه بوده است، در اعتراض‌های بلژیک و اسپانیا نیز روز شنبه در مراکز

مناطق اروپا به خیابان‌ها آمده اند. معترضان با استفاده از مجوز سبیز مخالفت کرده اند. این مجوز به افرادی که واکنس زده اند یا تازه از کرونا نجات یافته اند یا آزمایش کرونا داده اند اجازه می‌دهد در برخی مراسم‌ها شرکت کنند.

برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد که اعتراضات در ایتالیا بسا درگیری مواجه بوده است، در اعتراض‌های بلژیک و اسپانیا نیز روز شنبه در مراکز

بین‌الملل

ویژه

ادامه عملیات ارتش ترکیه در شمال عراق

وزرات دفاع ترکیه با پخش تصاویر و فیلم‌هایی از عملیات ارتش این کشور در شمال عراق، پاکسازی پناهگاه‌ها و غارهای محل حضور عناصر پ ک ک را منتشر کرد.

در تصاویر وزارت دفاع ترکیه صحنه‌هایی از یورش و ورود نیروهای یگان ویژه ارتش به غارهای کوه‌های شمال عراق نشان داده شده که نیروهای این کشور در اجرای عملیات «پنجه عقاب» آنها را منهدم می‌کنند تا عناصر پ ک ک نتواند از آنها برای اسکان و مخفی شدن استفاده کند. نیروهای ترکیه مقادیر زیادی تجهیزات و امکانات مورد استفاده تروریست‌ها از جمله سلاح، مهمات و وسایل ارتباطی را در این غارها کشف و ضبط کردند. منابعی در این وزارتخانه به خبرگزاری «آناتولی» گفتند که عملیات «پنجه تندر» و «پنجه عقاب» که از آوریل گذشته توسط ارتش ترکیه علیه مواضع پ ک ک در شمال عراق آغاز شد، همچنان با شدت ادامه دارد. بر پایه این گزارش، نیروهای ویژه ارتش ترکیه در قالب عملیات پنجه تانکون موفق به ورود و تخریب ۶۳ غار در این مناطق شوند. ترکیه می‌گوید که در عملیات ارتش این کشور در اکتبر گذشته ده‌ها تروریست را کشته و دستگیر کرده است. منابع دولتی ترکیه فاش کردند که آنکارا با هماهنگی و همکاری نزدیک طرف عراقی به مبارزه با سازمان تروریستی پ ک ک که تهدیدی برای عراق و ثبات منطقه است، ادامه خواهد داد. دور نرزی حملات آنکارا به شمال عراق از زمین هوا علیه پ ک ک از خرداد سال گذشته (۹۹) آغاز شده است و در این مدت صدها نفر از دو طرف کشته شده اند. دولت عراق در این مدت بارها به علت نقض حاکمیت سرزمینی این کشور به ترکیه اعتراض کرده است، اما با این وجود عملیات نظامی آنکارا همچنان در شمال عراق ادامه دارد. ترکیه پ ک ک را سازمان تروریستی می‌داند و از دهه ۱۹۸۰ میلادی دو طرف علیه هم وارد نبرد مسلحانه شده اند.

پولیتیک

سومین انتخابات متوالی بلغارستان

مردم بلغارستان دیروز یکشنبه در حالی برای سومین بار در سال جاری به پای صندوق‌های رای رفتند که فقیرترین کشور اتحادیه اروپا بیشترین آمار مرگ و میر ناشی از کووید-۱۹ را ثبت کرده و تلاش می‌کند در شرایط بحران سیاسی دائمی‌به کمک‌های اتحادیه اروپا در دوران همه گیری دست یابد.

تارنمای بلومبرگ با ارایه خلاصه ای از سوابق یوئوکو بوریسوف نخست وزیر سابق بلغارستان نوت وئی تلاش می‌کند در انتخابات امروز پیروز شود اما بعید به نظر می‌رسد که حمایت کافی را برای تشکیل دولت بدست آورد. حتی اگر او بتواند در انتخابات پیروز شود ممکن است در طبقه بندی دیگر رهبران سیاسی در اروپای مرکزی و شرقی از جمله اندرج بابیس نخست وزیر جمهوری چک و سباستین کورتس نخست وزیر اتریش قرار گیرد. نارامی سیاسی در بلغارستان از مدت‌ها قبل ادامه دارد. بی اعتمادی گسترده به نهادهای دولتی و بودجه ضعیف مراقبت‌های بهداشتی بسیاری از بلغارها را دربراه واکنس‌های کووید به تردید انداخته است و در نتیجه این کشور در بین سایر کشورهای اتحادیه اروپا با تأخیر بیشتری واکنسینه شده است و از این رو شمار مرگ و میر در این کشور به نسبت سرانه جمعیت بالا است.

دولت موفق همچنین درگیر مذاکرات سختی برای بدست آوردن بودجه اتحادیه اروپا برای کمک به گذر از دوران بحران همه گیری است. بلغارها به دنبال عضویت در منطقه یورو هستند اما این کشور منطقه بالکان به ۷ میلیون نفر جمعیت دارد ممکن است نتواند توفیقی در این زمینه کسب کند زیرا کشورهای عضو یورو تمایلی به پذیرش عضو جدید ندارند. احزاب سیاسی مخالف متعدد شده اند انتقالی را بدون بوریسوف تشکیل دهند ولی هنوز درباره این که رهبری ائتلاف به عهده چه کسی باشد اختلاف دارند. رویتزر هم در گزارشی می‌نویسد که نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که این انتخابات نیز ممکن است نتیجه جامعی نداشته باشد و تلاش‌ها برای مقابله با قیمت‌های بالای انرژی و افزایش مبتلایان به کرونا و فساد گسترده را مانع خواهد کند. این انتخابات می‌تواند شکست دیگری برای خروج از بی‌نت سیاسی طولانی و تشکیل یک کابینه کارآمد در فقیرترین کشور عضو اتحادیه اروپا باشد که سرعت طرح‌های این کشور برای تصویب یورو تا ۲۰۲۴ را کاهش می‌دهد. این رسانه افزود انتخابات برای کرسی عهده‌اش تشریفاتی ریاست جمهوری بر گزار می‌شود. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که «رومن رادف» ۵۸ ساله برای یک دوره پنج ساله دیگر و احتمالاً بعد از دور دوم انتخابات در ۲۱ نوامبر، پیروز خواهد شد. بلغارستان از آوریل تاکنون در یک شرایط پلاتکلیفی سیاسی بسر می‌برد. در این ماه انتخابات پس از اتهام فساد، به حکومت یک دهه ای بوریسوف و حزب راست میانه او پایان داد. اختلافات سیاسی و رقابت مانع از آن شده که احزاب اپوزیسیون و احزاب موسوم به احزاب تغییر ائتلاف حاکم را بعد از انتخابات آوریل و انتخابات دیگری که در ژوئیه برگزار شد، تشکیل دهند.

هزارن نفر از مردم بلغارستان در اعتراض‌های خیابانی در اواسط سال ۲۰۲۰ شرکت کردند و بوریسوف را به همدستی با دادستان کشور به نفع اولگارهای محلی و صاحبان کسب و کار دارای روابط نزدیک با حزب وی متهم کردند.

اکنونیک

چشم کشورها به تجربه السالوادر در حوزه ارز دیجیتال

با گذشت بیش از دو ماه از به کارگیری رز دیجیتال بی‌شم از روسیه همتراز با دلار در السالوادور، گروهی از سرمایه‌گذاران اروپایی صحن بازدید از پروژه‌های استخراج بیت‌کوین، تلاش می‌کنند تجارب این کشور را در این زمینه مورد ارزیابی قرار دهند.

به گزارش خبرگزاری افه، گروهی از سرمایه‌گذاران اروپایی ارزهای دیجیتال از پروژه‌های استخراج بیت‌کوین دولت السالوادور بازدید کردند تا ضمن ارزیابی این طرح‌ها، «حتمالات سرمایه‌گذاری» را در دست بررسی قرار دهند. «فلورنسیا بیلاتون» سفیر السالوادور در آلمان که این گروه سرمایه‌گذاران اروپایی را در بازدید از نیروگاه زمین گرمایی واقع در شهر «برلین» در ۱۱۲ کیلومتری جنوب سنن السالوادور همراهی کرد، اعلام کرد ۴۱ عضو «جامعه بیت‌کوین اروپا» (comunidad bitcoin en Europa) از کشورهای آلمان، سوئیس و اتریش در این برنامه حضور پیدا کردند. وی به خبرنگاران گفت: آن‌ها قصد داشتند از نزدیک همه کارهایی که اینجا در السالوادور انجام می‌شود را ببینند، تولید انرژی زمین گرمایی برای انرژی بیت‌کوین را ببینوزند و امکانات سرمایه‌گذاری در کشور را ارزیابی کنند. بیلانوا از دیدار این گروه سرمایه‌گذاران با نمایندگان وزارت امور خارجه، بانک‌ها، وزارت گسترگی و سایر نهادهای زوهای آتی خبر داد. السالوادور از ۷ سپتامبر (۱۶ شهریور) از بیت کوین به عنوان ارز رسمی‌همتراز با دلار آمریکا استفاده می‌کند. السالوادور اولین کشور جهان بود که بیت کوین را پذیرفت و با وجود مشکلات مالی که برای تأمین بودجه سالانه خود دارد، بیش از ۲۰۰ میلیون دلار برای اجرای آن اختصاص داد.

اول‌ ماه اکتبر، نایب بوکله رئیس‌جمهوری السالوادور بدون بیان جزئیات از هزینه استخراج بیت‌کوین از محل انرژی زمین گرمایی اطمینان داد که دولت او اولین استخراج بیت کوین را از این طریق انجام داده است.

السالوادور با وجود اینکه کشور کوچکی است اما ۳۰ آتشفشان را در خود جای داده که از میان آنها ۲۰ آتشفشان بالقوه فعال هستند. انرژی زمین گرمایی تولید شده توسط این آتشفشان‌ها منبعی غنی است که اینک برای استخراج بیت‌کوین از آن استفاده می‌شود.

از طرفی استخراج بیت کوین با کمک انرژی‌های غیربات انرژی‌های تجدیدپذیر زیادی به‌همراه داشته است. طرفداران محیط زیست می‌گویند بیت کوین باعث آلودگی بیشتر محیط زیست می‌شود. بنابراین استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر مانند زمین گرمایی یکی از راه‌حل‌های موثر است. فرآیند استخراج بیت کوین شامل به اصطلاح ماینرهایی است که با استفاده از تجهیزات کامپیوتری قدرتمند، مسائل ریاضی را در «براک چین» حل می‌کنند و هر کسی که این کار را سریعتر انجام دهد، ارزهای دیجیتال جدید تولید شده را دریافت می‌کند.

بر اساس داده‌های رسمی، از زمان قانونی شدن ارز دیجیتال در السالوادور، حدود ۳ میلیون نفر از ۶.۷ میلیون نفر از جمعیت السالوادور، «چیوو» (Chivo) را که توسط دولت رانندازی شده است برای ارتکش‌های بیت‌کوین داندلو کرده‌اند. البته سیاست‌های بوکله رئیس جمهوری ۴۰ ساله السالوادور با مخالفت برخی از مردم این کشور مواجه است که «دولت خود‌کامه» و «بده‌های بد مانند بیت‌کوین که به اقتصاد آسیب می‌زند» را محکوم می‌کنند.